Nim

Bergur Snorrason

22. mars 2023

► Skoðum einfaldan leik.

- ► Skoðum einfaldan leik.
- ▶ Þú og einn andstæðingur eruð með hrúgu af *n* steinum.

- Skoðum einfaldan leik.
- ▶ Þú og einn andstæðingur eruð með hrúgu af *n* steinum.
- Þið skiptist á að taka einn eða tvo steina úr hrúgunni þar til hrúgan er tóm.

- Skoðum einfaldan leik.
- ▶ Þú og einn andstæðingur eruð með hrúgu af *n* steinum.
- Þið skiptist á að taka einn eða tvo steina úr hrúgunni þar til hrúgan er tóm.
- Sá sem á að gera þegar hrúgan er tóm tapar.

- Skoðum einfaldan leik.
- ▶ Þú og einn andstæðingur eruð með hrúgu af *n* steinum.
- Þið skiptist á að taka einn eða tvo steina úr hrúgunni þar til hrúgan er tóm.
- Sá sem á að gera þegar hrúgan er tóm tapar.
- ► Hver vinnur?
 - Sá sem byrjar?
 - Sá sem byrjar ekki?
 - ► Fer eftir öðrum aðstæðum?

▶ Við samasömum stöður í leiknum við fjölda steina í hrúgunni.

- Við samasömum stöður í leiknum við fjölda steina í hrúgunni.
- Við segjum því að 0 sé tapstaða.

- Við samasömum stöður í leiknum við fjölda steina í hrúgunni.
- ▶ Við segjum því að 0 sé tapstaða.
- Staða er sögð vinningsstaða ef það er leikur sem breytir henni í tapstöðu.

- Við samasömum stöður í leiknum við fjölda steina í hrúgunni.
- Við segjum því að 0 sé tapstaða.
- Staða er sögð vinningsstaða ef það er leikur sem breytir henni í tapstöðu.
- Almennt er staða er sögð tapstaða ef það er enginn leikur sem breytir henni í tapstöðu.

- Við samasömum stöður í leiknum við fjölda steina í hrúgunni.
- Við segjum því að 0 sé tapstaða.
- Staða er sögð vinningsstaða ef það er leikur sem breytir henni í tapstöðu.
- Almennt er staða er sögð tapstaða ef það er enginn leikur sem breytir henni í tapstöðu.
- Munið að við getum annaðhvort fjarlægt einn eða tvo steina, svo stöðurnar 1 og 2 eru vinningsstöður.

- Við samasömum stöður í leiknum við fjölda steina í hrúgunni.
- Við segjum því að 0 sé tapstaða.
- Staða er sögð vinningsstaða ef það er leikur sem breytir henni í tapstöðu.
- Almennt er staða er sögð tapstaða ef það er enginn leikur sem breytir henni í tapstöðu.
- Munið að við getum annaðhvort fjarlægt einn eða tvo steina, svo stöðurnar 1 og 2 eru vinningsstöður.
- Almennt fæst að staða n er tapstaða þá og því aðeins að n gangi upp í þrjá.

Almennt fæst að staða *n* er tapstaða þá og því aðeins að *n* gangi upp í þrjá.

- Almennt fæst að staða n er tapstaða þá og því aðeins að n gangi upp í þrjá.
- ▶ Þetta fæst með þrepun.

- Almennt fæst að staða n er tapstaða þá og því aðeins að n gangi upp í þrjá.
- ▶ Þetta fæst með þrepun.
- ▶ Gerum ráð fyrir að $3 \cdot k$ sé tapstaða.

- Almennt fæst að staða n er tapstaða þá og því aðeins að n gangi upp í þrjá.
- Þetta fæst með þrepun.
- ▶ Gerum ráð fyrir að $3 \cdot k$ sé tapstaða.
- ▶ Þá eru stöður $3 \cdot k + 1$ og $3 \cdot k + 2$ vinningsstöður.

- Almennt fæst að staða n er tapstaða þá og því aðeins að n gangi upp í þrjá.
- Þetta fæst með þrepun.
- ▶ Gerum ráð fyrir að 3 · k sé tapstaða.
- ▶ Þá eru stöður $3 \cdot k + 1$ og $3 \cdot k + 2$ vinningsstöður.
- Petta eru líka einu stöðurnar sem maður kemst í frá stöðunni $3 \cdot (k+1)$, svo hún er tapstaða.

► Tökum aðeins flóknara dæmi.

- ▶ Tökum aðeins flóknara dæmi.
- ▶ Gerum ráð fyrir að við séum með m hrúgur með n_1, \ldots, n_m steinum í hverri hrúgu.

- Tökum aðeins flóknara dæmi.
- ▶ Gerum ráð fyrir að við séum með m hrúgur með n_1, \ldots, n_m steinum í hverri hrúgu.
- Nú skiptast keppendur á að velja hrúgu og taka eins marga steina úr henni og þeir vilja (að minnsta kosti einn).

- Tökum aðeins flóknara dæmi.
- ▶ Gerum ráð fyrir að við séum með m hrúgur með n_1, \ldots, n_m steinum í hverri hrúgu.
- Nú skiptast keppendur á að velja hrúgu og taka eins marga steina úr henni og þeir vilja (að minnsta kosti einn).
- Aftur tapar sá sem getur ekki gert.

- Tökum aðeins flóknara dæmi.
- ▶ Gerum ráð fyrir að við séum með m hrúgur með n_1, \ldots, n_m steinum í hverri hrúgu.
- Nú skiptast keppendur á að velja hrúgu og taka eins marga steina úr henni og þeir vilja (að minnsta kosti einn).
- Aftur tapar sá sem getur ekki gert.
- Hvernig getum við lýst vinningsstöðunum og tapstöðunum?

- Tökum aðeins flóknara dæmi.
- ▶ Gerum ráð fyrir að við séum með m hrúgur með n_1, \ldots, n_m steinum í hverri hrúgu.
- Nú skiptast keppendur á að velja hrúgu og taka eins marga steina úr henni og þeir vilja (að minnsta kosti einn).
- Aftur tapar sá sem getur ekki gert.
- Hvernig getum við lýst vinningsstöðunum og tapstöðunum?
- Þessi spurning er flóknari.

- Tökum aðeins flóknara dæmi.
- ▶ Gerum ráð fyrir að við séum með m hrúgur með n_1, \ldots, n_m steinum í hverri hrúgu.
- Nú skiptast keppendur á að velja hrúgu og taka eins marga steina úr henni og þeir vilja (að minnsta kosti einn).
- Aftur tapar sá sem getur ekki gert.
- Hvernig getum við lýst vinningsstöðunum og tapstöðunum?
- Þessi spurning er flóknari.
- Hér samsömum við m-dir við stöður.

- Tökum aðeins flóknara dæmi.
- ▶ Gerum ráð fyrir að við séum með m hrúgur með n_1, \ldots, n_m steinum í hverri hrúgu.
- Nú skiptast keppendur á að velja hrúgu og taka eins marga steina úr henni og þeir vilja (að minnsta kosti einn).
- Aftur tapar sá sem getur ekki gert.
- Hvernig getum við lýst vinningsstöðunum og tapstöðunum?
- Þessi spurning er flóknari.
- ► Hér samsömum við *m*-dir við stöður.
- Staðan (k_1, \ldots, k_m) er tapstaða þá og því aðeins að $k_1 \oplus \cdots \oplus k_m = 0$.

Gerum ráð fyrir að við séum í stöðu (k_1, \ldots, k_m) , látum $X = k_1 \oplus \cdots \oplus k_m$ og gerum ráð fyrir að X > 0.

- Gerum ráð fyrir að við séum í stöðu (k_1, \ldots, k_m) , látum $X = k_1 \oplus \cdots \oplus k_m$ og gerum ráð fyrir að X > 0.
- ▶ Nú er $X \neq 0$ svo til er ℓ þannig að $X \oplus K_{\ell} < X$.

- Gerum ráð fyrir að við séum í stöðu (k_1, \ldots, k_m) , látum $X = k_1 \oplus \cdots \oplus k_m$ og gerum ráð fyrir að X > 0.
- ▶ Nú er $X \neq 0$ svo til er ℓ þannig að $X \oplus K_{\ell} < X$.
-, sanna rétta hlutinn.

- Gerum ráð fyrir að við séum með leik þar sem:
 - Engar huldar upplýsingar.
 - Leikurinn klárast eftir endanlegan fjölda leikja.
 - Fyrir tiltekna stöðu geta báðir spilarar gert það sama.
 - Leikurinn klárast þegar það er enginn löglegur leikur og sá sem á að gera tapar.

- Gerum ráð fyrir að við séum með leik þar sem:
 - Engar huldar upplýsingar.
 - Leikurinn klárast eftir endanlegan fjölda leikja.
 - Fyrir tiltekna stöðu geta báðir spilarar gert það sama.
 - Leikurinn klárast þegar það er enginn löglegur leikur og sá sem á að gera tapar.
- ▶ Þá getum við úthlutað hverjum leik heiltölu endurkvæmt.

- ► Gerum ráð fyrir að við séum með leik þar sem:
 - Engar huldar upplýsingar.
 - Leikurinn klárast eftir endanlegan fjölda leikja.
 - Fyrir tiltekna stöðu geta báðir spilarar gert það sama.
 - Leikurinn klárast þegar það er enginn löglegur leikur og sá sem á að gera tapar.
- Þá getum við úthlutað hverjum leik heiltölu endurkvæmt.
- Ef engin löglegur leikur er í boði fær staðan heiltöluna 0.

- Gerum ráð fyrir að við séum með leik þar sem:
 - Engar huldar upplýsingar.
 - Leikurinn klárast eftir endanlegan fjölda leikja.
 - Fyrir tiltekna stöðu geta báðir spilarar gert það sama.
 - Leikurinn klárast þegar það er enginn löglegur leikur og sá sem á að gera tapar.
- Þá getum við úthlutað hverjum leik heiltölu endurkvæmt.
- Ef engin löglegur leikur er í boði fær staðan heiltöluna 0.
- Annars fær staðan minnstu jákvæðu heiltöluna sem er ekki hægt að komst í úr stöðunni.

- Gerum ráð fyrir að við séum með leik þar sem:
 - Engar huldar upplýsingar.
 - Leikurinn klárast eftir endanlegan fjölda leikja.
 - Fyrir tiltekna stöðu geta báðir spilarar gert það sama.
 - Leikurinn klárast þegar það er enginn löglegur leikur og sá sem á að gera tapar.
- Þá getum við úthlutað hverjum leik heiltölu endurkvæmt.
- Ef engin löglegur leikur er í boði fær staðan heiltöluna 0.
- Annars fær staðan minnstu jákvæðu heiltöluna sem er ekki hægt að komst í úr stöðunni.
- Við höfum þá að staða er tapstaða þá og því aðeins að henni sé úthlutað töluna 0.

- Gerum ráð fyrir að við séum með leik þar sem:
 - Engar huldar upplýsingar.
 - Leikurinn klárast eftir endanlegan fjölda leikja.
 - Fyrir tiltekna stöðu geta báðir spilarar gert það sama.
 - Leikurinn klárast þegar það er enginn löglegur leikur og sá sem á að gera tapar.
- Þá getum við úthlutað hverjum leik heiltölu endurkvæmt.
- Ef engin löglegur leikur er í boði fær staðan heiltöluna 0.
- Annars fær staðan minnstu jákvæðu heiltöluna sem er ekki hægt að komst í úr stöðunni.
- Við höfum þá að staða er tapstaða þá og því aðeins að henni sé úthlutað töluna 0.
- Þessar tölur kallast Grundy tölur staðanna.

Gerum ráð fyrir að við séum að spila marga leiki í einu, þar sem hver leikur er eins og lýst var að ofan.

- Gerum ráð fyrir að við séum að spila marga leiki í einu, þar sem hver leikur er eins og lýst var að ofan.
- Hver aðgerð felur þá í sér að velja einn af leikjunum sem er verið að spila og framkvæm leik í honum.

- Gerum ráð fyrir að við séum að spila marga leiki í einu, þar sem hver leikur er eins og lýst var að ofan.
- Hver aðgerð felur þá í sér að velja einn af leikjunum sem er verið að spila og framkvæm leik í honum.
- Sá tapar sem lendir í því að eiga engan löglegan leik.

- Gerum ráð fyrir að við séum að spila marga leiki í einu, þar sem hver leikur er eins og lýst var að ofan.
- Hver aðgerð felur þá í sér að velja einn af leikjunum sem er verið að spila og framkvæm leik í honum.
- Sá tapar sem lendir í því að eiga engan löglegan leik.
- ▶ Ef við gerum ráð fyrir að undirleikirnir hafi Grundy tölurnar k_1, \ldots, k_m þá er Grundy tala sameinaða leiksins $k_1 \oplus \cdots \oplus k_m$.

▶ Útfærum núna nokkur dæmi.

- Útfærum núna nokkur dæmi.
- ► Gerum ráð fyrir að við séum

► Tökum nýtt dæmi.

- Tökum nýtt dæmi.
- ► Gerum ráð fyrir að við teiknum *n* kassa á blað í línu, nema það er búið að krota yfir kassann í miðjunni.

- Tökum nýtt dæmi.
- ► Gerum ráð fyrir að við teiknum *n* kassa á blað í línu, nema það er búið að krota yfir kassann í miðjunni.

- Tökum nýtt dæmi.
- Gerum ráð fyrir að við teiknum n kassa á blað í línu, nema það er búið að krota yfir kassann í miðjunni.
- Hver leikur felur í sér að krota yfir eins marga aðliggjandi kassa og manni lystir (að minnsta kosti einn).

- Tökum nýtt dæmi.
- Gerum ráð fyrir að við teiknum n kassa á blað í línu, nema það er búið að krota yfir kassann í miðjunni.
- Hver leikur felur í sér að krota yfir eins marga aðliggjandi kassa og manni lystir (að minnsta kosti einn).
- Sá sem getur ekki leikið tapar.

Þegar við kortum yfir aðliggjandi reiti erum við í rauninni að skipta einum leik í tvo.

- Þegar við kortum yfir aðliggjandi reiti erum við í rauninni að skipta einum leik í tvo.
- Gerum ráð fyrir að það séu n reitir (númeraðir 1, 2, ..., n) og að Grundy tala leiks fyrir k reiti sé g_k .

- Þegar við kortum yfir aðliggjandi reiti erum við í rauninni að skipta einum leik í tvo.
- Gerum ráð fyrir að það séu n reitir (númeraðir 1, 2, ..., n) og að Grundy tala leiks fyrir k reiti sé g_k .
- ▶ Ef við krotum yfir reiti $i, i+1, \ldots, j-1, j$ skiptist leikurinn í tvennt, annar undirleikurinn með i-1 kassa og hinn með n-j kassa.

- Þegar við kortum yfir aðliggjandi reiti erum við í rauninni að skipta einum leik í tvo.
- Gerum ráð fyrir að það séu n reitir (númeraðir 1, 2, ..., n) og að Grundy tala leiks fyrir k reiti sé g_k .
- ▶ Ef við krotum yfir reiti i, i+1, ..., j-1, j skiptist leikurinn í tvennt, annar undirleikurinn með i-1 kassa og hinn með n-j kassa.
- ▶ Grundy talan fyrir þennan nýja yfirleik er $g_{i-1} \oplus g_{n-j}$ ef i > 1, og g_{n-j} ef i = 1.

```
5 int mex(int* a, int n)
 6
7
       int b[n], i;
8
       for (i = 0; i < n; i++) b[i] = 0;
9
       for (i = 0; i < n; i++) if (a[i] < n) b[a[i]] = 1;
       for (i = 0; i < n; i++) if (!b[i]) break;
10
       return i:
11
12 }
13
14 int d[MAXN];
15 int dp lookup(int x)
16 {
17
       if (x = 0) return 0;
18
       if (d[x] != -1) return d[x];
19
       int i, j, a[x*x + 1];
20
       for (a[0] = 0, i = 0; i < x; i++) for (j = i; j < x; j++)
           a[++a[0]] = dp lookup(i)^dp lookup(x - j - 1);
21
22
       return d[x] = mex(\overline{a} + 1, a[0]);
23 }
```

```
14 int d[MAXN]:
15
   int dp lookup(int x)
   {
16
17
        if (x = 0) return 0;
        if (d[x] != -1) return d[x];
18
19
        int i, j, a[x*x + 1];
20
        for (a[0] = 0, i = 0; i < x; i++) for (j = i; j < x; j++)
21
            a[++a[0]] = dp lookup(i)^dp lookup(x - j - 1);
22
        return d[x] = mex(\overline{a} + 1, a[0]);
23 }
24
25
   void finna besta leik(int *a, int n)
26
   {
27
        int i, j, k, x, y;
28
        for (i = 0; i < n; i++) for (j = i; j < n; j++)
29
        {
30
            for (k = i; k \le j; k++) if (!a[k]) break;
31
            if (k <= i) continue;
32
            for (k = i; k \le j; k++) a[k] = 0;
33
            for (x = y = k = 0; k \le n; k++)
34
35
                 if (k == n \mid | \cdot \mid a[k]) \times \hat{} = dp \mid lookup(y), y = 0;
36
                 else v++:
37
38
            if (!x) return;
            for (k = i; k \le j; k++) a[k] = 1;
39
40
41
        for (k = 0; k < n; k++) if (a[k]) break;
        a[k] = 0:
42
43 }
```

Til að finna Grundy tölu á stöðu í einfalda leiknum þurfum við að reikna n gildi, og hvert gildi er reiknað í $\mathcal{O}(\)$ tíma.

Til að finna Grundy tölu á stöðu í einfalda leiknum þurfum við að reikna n gildi, og hvert gildi er reiknað í $\mathcal{O}(n)$ tíma.

- Til að finna Grundy tölu á stöðu í einfalda leiknum þurfum við að reikna n gildi, og hvert gildi er reiknað í $\mathcal{O}(n)$ tíma.
- ightharpoonup Svo það tekur $\mathcal{O}(\)$ tíma að reikna allar Grundy tölurnar.

- Til að finna Grundy tölu á stöðu í einfalda leiknum þurfum við að reikna n gildi, og hvert gildi er reiknað í $\mathcal{O}(n)$ tíma.
- Svo það tekur $\mathcal{O}(n^2)$ tíma að reikna allar Grundy tölurnar.

- Til að finna Grundy tölu á stöðu í einfalda leiknum þurfum við að reikna n gildi, og hvert gildi er reiknað í $\mathcal{O}(n)$ tíma.
- Svo það tekur $\mathcal{O}(n^2)$ tíma að reikna allar Grundy tölurnar.
- Til að finna best leikinn í hverri stöðu prófum við alla mögulega leiki, svo það tekur $\mathcal{O}(\)$ tíma.

- Til að finna Grundy tölu á stöðu í einfalda leiknum þurfum við að reikna n gildi, og hvert gildi er reiknað í $\mathcal{O}(n)$ tíma.
- Svo það tekur $\mathcal{O}(n^2)$ tíma að reikna allar Grundy tölurnar.
- Til að finna best leikinn í hverri stöðu prófum við alla mögulega leiki, svo það tekur $\mathcal{O}(n^2)$ tíma.

- Til að finna Grundy tölu á stöðu í einfalda leiknum þurfum við að reikna n gildi, og hvert gildi er reiknað í $\mathcal{O}(n)$ tíma.
- Svo það tekur $\mathcal{O}(n^2)$ tíma að reikna allar Grundy tölurnar.
- Til að finna best leikinn í hverri stöðu prófum við alla mögulega leiki, svo það tekur $\mathcal{O}(n^2)$ tíma.
- ▶ Í heildina tekur þetta því $\mathcal{O}($) tíma.

- Til að finna Grundy tölu á stöðu í einfalda leiknum þurfum við að reikna n gildi, og hvert gildi er reiknað í $\mathcal{O}(n)$ tíma.
- Svo það tekur $\mathcal{O}(n^2)$ tíma að reikna allar Grundy tölurnar.
- Til að finna best leikinn í hverri stöðu prófum við alla mögulega leiki, svo það tekur $\mathcal{O}(n^2)$ tíma.
- ▶ Í heildina tekur þetta því $\mathcal{O}(n^2)$ tíma.